

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

L. Luxuria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

rare posset? Atque hæc omnia avaris conveniunt.

V. Jubeat sæpe meminisse, quod melius sit modicum justo super divitias peccatorum multas: quod non sit inopia timentibus Deum: quod magnus sit quæstus pietas cum sufficientia: quod optimæ litteræ censuales sint illa Christi promissio: quærite primum Regnum Dei & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis.

L.

LUXURIA.

219. **D**efinitur, *appetitus vel usus venereorum inordinatus vel indebitus*, tam quoad copulam illicitam, quam quoad delectationem veneream morosam directè voluntariam. Est semper peccatum mortale, ut supra probatum est. Hujus septem sunt species, fornicatio, adulterium, stuprum, raptus, incestus, sacrilegium, peccatum contra naturam: quibus accedit impudicitia. Filiæ verò & malæ soboles hujus maximè capitalis peccati enumerantur à D. Gregorio octo. utpote cæcitas mentis, præcipitatio, inconsideratio, inconstantia, amor sui, odium Dei, amor mundi, horror futuri sæculi.

II. Fornicatio simplex est *concubitus naturalis illicitus soluti cum soluta*, est peccatum mortale ex natura sua, adeoque non tantum lege divina, vel humana positiva, sed naturali jure prohibita. Aliâ dicitur *vaga* more pecudum, modò cum hac vel illo: alia *determinata*, saltem ex parte fœminæ, & dicitur *concubinatus*: & respectivè simplex, adulterinus,

terinus, sacrilegus, incestuosus &c. cujus aggravans malitia est perseverantia voluntatis in peccato; quod nimirum concubinarium non tantum peccet fornicando, sed etiam in continuo saltem virtualiter proposito peccandi perseveret, quamdiu scilicet concubinam voluntarie detinet. Unde absolvi non potest, nisi certo promittat illam dimittere, quamprimum absque graviore damno poterit.

III. Stuprum strictè sumptum est *concubitus cum virgine per vim coacta*. Ideoque peccatum mortale fornicationis. Continet aliam speciem peccati contra justitiam, gravissimæ scilicet, injuriæ, & damni illati virgini, & consequenter ejus parentibus, ac inducentem obligationem ad omnia damna inde consequentia compensanda; ut nimirum stuprator vitiata aut ducat uxorem, aut honestè dotet. Quod si tamen puella ob illatum stuprum nullum aliud damnum passa fuit, puta, quia factum occultum mansit, & æque honestum matrimonium consecuta est, probabile est ad nullam restitutionem obligari stupratorem ante Judicis sententiam: quia pro injuria, secluso damno, nulla debetur restitutio, sed pœna à Judice.

IV. Raptus generatim dicitur *abductio violenta femina in alium locum ad exercendam libidinem*: quæ si virgo sit, effectu violenter secuto, non nisi valde accidentaliter differt à stupro, eademque ratione culpæ, & obligationi restitutionis obnoxius erit raptor. Si conjugata, vidua, non virgo, censetur potius oppressio, parique ratione sequeretur obligatio compensandi damna secuta fœminæ oppressæ. Strictius autem raptus dicitur similis *abductio violenta*.

za puella, seu virginis, seu non virginis, è domo seu potestate paterna in ordine ad contrahendum cum ea matrimonium. Et sic ultra peccatum mortale, novo jure, est impedimentum dirimens matrimonium; quod neque validari poterit, nisi puella loco tuto reddita de novo liberè consentiat.

V. Adulterium est concubitus illicitus in alieno thoro conjugati cum soluta, vel soluti cum conjugata, vel conjugati cum conjugata. Quod dici solet adulterium duplex. Est semper peccatum gravissimum mortale, multiplicis malitiæ moralis; ut puta contra castitatem, & contra justitiam, violando jus alterius conjugii? & insuper ordinariè causa maximorum, ac vix compensabilium damnorum, quando nimirum proles ab adultera concepta est. Ipse quidem adulter, si ex assertione adulteræ ligatæ, aliisque sufficientibus argumentis ac indiciis credat, vel credere debeat, prolem ex se genitam esse, in conscientia obligatur ad restitutionem faciendam; in primis patri putatio pro sumptibus necessariis factis in alenda, educanda & dotanda prole spuria; deinde reliquis legitimis pro damno, quod per proli intrusæ successionem patiuntur, idque in toto, vel in parte, prout adultera ad restitutionem cooperari multum vel parum potuerit. Interim ipsa adultera non tenetur aperire suum adulterium, neque marito, neque proli illegitimæ ad avertenda damna inde emergentia marito & prolibus legitimis; tenetur tamen in conscientia compensare illa damna, quantum in se est, & salvâ vitâ ac famâ suâ, est possibile.

VI. Incestus est concubitus illicitus inter consanguini-

guinitate vel affinitate junctos. Est etiam peccatum mortale gravissimum duplicis malitiæ, & contra castitatem, & contra virtutem pietatis personis conjunctis debitæ: eoque gravius quo vicinior; gravissimum est in primo gradu lineæ rectæ v. g. Patris cum filia, & filii cum Matre. Unde eas circumstantias graduum & lineæ in confessione explicandas monui jam alibi. Quod si quis cognovit consanguineam uxoris suæ vel econtra copulâ illegitimâ, intra primum & secundum gradum (consummatâ tamen intra vas naturale) ante contractum matrimonium est impedimentum dirimens; post contractum verò amittit jus petendi debitum, quamvis adhuc reddere teneatur.

VII. Sacrilegium carnale & personale est concubitus illicitus personæ aut sacræ cum non sacræ, aut non sacræ cum sacræ, aut sacræ cum sacræ, isque vel naturalis vel innaturalis. Intelligendo semper personam sacram solenniter per professionem Religionis approbatæ, aut susceptionem sacri Ordinis. Peccatum mortale gravissimum & speciale contra virtutem Religionis. Quamvis autem etiam voto simplici castitatis adstrictus, castitatem violans contra Religionem peccet, eamque circumstantiam in confessione exprimere teneatur, quia tamen per illud votum (utique ab Ecclesia solenniter non acceptatum) non fit persona sacræ, ideò non dicitur committere sacrilegium. Aliud dicitur *Sacrilegium locale*, quod committitur in loco sacro, de quo plura alibi, de circumstantia *ubi*.

VIII. Peccatum contra naturam I. est *Bestialitas*, id est, concubitus carnalis quicumque hominis cum bru-

to, aut cum *dæmone incubo vel succubo*. II. *Sodomia perfecta*, seu *concubitus carnalis hominis cum homine ejusdem sexûs*. III. *Concubitus innaturalis*, vel *Sodomia imperfecta*, est *coitus hominum diversi quidem sexus, sed non servato debito vase*. IV. *Mollities* est *procuratio pollutionis voluntaria in se, vel in alio, extra aliquem concubitum, solius voluptatis causâ*, omnia sunt peccata mortalia gravissima. Quin *pollutio voluntaria directe procurata vel quæsitâ peccatum mortale est inexcusabiliter, etiam ad mortem evadendam: indirecte verò causata, tunc tantum peccatum mortale est, quando causâ posita pollutionis prævisa, seu actio illa, ex qua prævidetur secutura pollutio, est peccatum mortale in genere luxuriæ: utpote aliquid per se turpe, & naturâ suâ multum provocans libidinem; cujusmodi sunt turpes cogitationes, aspectus & maxime tactus partium inhonestarum; Quando verò causâ posita vel actio illa non est peccatum in genere luxuriæ, ut nimius potus vel esus calidorum &c. tunc pollutio prævisa, sed non intenta, culpam venialem non excedet. Denique quando causâ posita, seu actio illa est omnino licita, necessaria vel utilis, utpote studere, confessiones excipere, mederi, equitare, certo & commodo situ, in lecto accumbere &c. dummodo semper absit periculum consensûs, tunc pollutio prævisa, ac præter intentionem merè naturaliter secuta nullam culpam adferet. Ita per omnia Patrit. hic n. 67.*

IX. *Impudicitia* denique generatim est *voluntaria occupatio potentiarum circa provocantia ad libidinem estque quadruplex, cordis, oris, aspectus, & tactus;*

tactus; quo spectant oscula & amplexus, de quibus
sup. plura.

Remedium contra Luxuriam.

220. I. **J**ubeat Confessarius diligentius considera-
re, quanta damna corpori & animæ hoc
peccatum afferat: in quantum periculum salutis se
coniciat: quantam ab eo aversionem Deus habeat,
quam quidem colligere licet ex pœnis etiam in hac
vita inmissis; nimirum diluvio mundi: incendio
Sodomæ, aliarumque civitatum: Davidis fuga:
maritis septem Saræ ab Asmodæo jugulatis: Juve-
nis Lubecensis interitu (de quo vide Nicetam Dre-
xeli l. 2. c. 12. §. 9.) Luxoriosi Presbyteri animam
simul & semen effundentis, ut videre est in Specul.
Exempl. dist. 1. ex. 96.

II. Jubeat bene ponderare difficultatem curan-
di hoc vitium, si semel invalescat. Eum in finem
in memoriam revocet gradus, per quos in eo ad
damnationem descenditur, quos S. Gregorius his
verbis indicavit. Ex quo luxuria mentem alicu-
jus semel occupaverit, vix eum bona cogitare per-
mittit: sunt enim desideria viscosa, quia ex sugges-
tione oritur cogitatio, ex cogitatione affectio, ex af-
fectione delectatio, ex delectatione consensus, ex
consensu operatio, ex operatione consuetudo, ex
consuetudine desperatio, ex desperatione peccati
defensio, ex defensione gloriatio, ex gloriatio
damnatio.

III. Moneatur, quod luxuria sit similis ollæ in-
censæ, atque ideo eadem media ad illam extinguen-
dam adhibenda sint, quæ pro olla refrigeranda, si-